

Kılıflı diktatora

Cunta, koyu gerici askersel diktatoraya "Anayasa" diye bir kılıf geçirmeye çalışıyor. Süngüyle, sert bir terörle tüm demokratik hak ve özgürlükleri kökünden kaldırdı.

Cunta, Meclisi dağıttı, Anayasayı kaldırdı, partileri kapattı. En ağır yumruğunu işçi sınıfına, onun politik, sendikal örgütlerine indirdi. Bu yolla iki yıl gitti. Uyduruk "Danışma Meclisi" diye bir şeyi tepeden inme getirdi. Bu "Meclis"e bir de "Anayasa" çıkarttı. Böylece cunta ad değiştiriyor. Diktatora yerinde kalıyor.

Bu diktatora işbirlikçi, tekelci kodaman burjuvazinin, parababalarının, toprak-çiftlik ağalarının, en asalak, sömürgeci sınıfların egemenliğini ayakta tutuyor. En başta Amerika'nın, NATO'nun, Washington'un desteğine dayanıyor. Yayılmacı Amerikan emperyalistleri buna karşılık Anadolu'da kurdukları üslerle daha geniş oturuyorlar. Onlar, bu "sıçrama tahtası" üzerinden Yakın Doğu'ya, kendilerinin "çıkarma bölgesi" dedikleri yerlere, "çevik kuvvetler"iyle daha kolay atlamak planını kuruyorlar. Ve de cuntayı, Reagan'ların saldırganlık planları için bir maşa gibi kullanmak istiyorlar.

Cunta, işbirlikçi, gerici burjuvazi "Anayasa", "demokrasi" oyunuyla kendi diktatorasını "aklamak" çabasıdadır. Böylesi kılıflı bir diktatora Amerikalının da işine geliyor.

Ne ki, madalyonun bir de ters yüzü var. Cunta, hiç bir sorunu çözemedi. Tam tersine, tüm çelişkileri daha da sertleştirdi. CHP' sinden MSP'sine kadar burjuvazinin büyük kesimini, geniş orta katmanları, en başta işçi sınıfını, hepsini tümüyle karşısına aldı. AP ile çatışmaya girdi. Getirdiği, dayattığı gerici "Anayasa"yla bu çelişkileri bir kat daha sertleştiriyor.

Cunta, süngüyle erk sürüyor. Ne ki, süngülerin üzerinde uzun zaman artık oturamaz oluyor. Bunu Evren açıkça tanımak zorunda kaldı. Sıkıyönetimlerle sürgit hükümet edilemez dedi. TKP bunu çoktan söyledi. Halkımız bu kılıflı diktatorayı da gerici burjuvazinin başına geçirecektir.

Cunta anayasasına Hayır!

—BASIN AÇIKLAMASI—

30-31 Ekim 1982 günleri arasında, Federal Almanya'nın Köln şehrinde "Anayasaya hayır" konulu uluslararası bir konferans yapılmıştır.

Konferansa katılan tüm delegeler, hep birlikte, Türk askeri cuntasının hazırladığı ve 7 Kasım'da halk oyuyla sunulacak olan anayasayı, insan hak ve hürriyetlerini yadsıyan, ortadan kaldıran bir belge olarak mahkum etmişlerdir. Konferansta konuşan, ya da tebliğ sunan değişik politik görüşten ve ulustan delegeler cuntanın anayasasını barışa, çalışan insanların demokratik özgürlüklerine ve ekonomik, sosyal haklarına karşı amansız bir saldırı olarak nitelendirmişlerdir.

Delegeler Türkiye'deki tüm yurttaşları "Anayasaya Hayır" demeye çağırılmışlardır. Onlar tüm Avrupa ve dünyanın diğer ülkelerinden insanlara, Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmayı güçlendirme yönünde çabalarını artırmaları için çağrıda bulunmuşlardır.

Tüm delegeler dörtbinden fazlası idam talebiyle yargılanan onbinlerce anti faşist tutukluyla, yasaklı tüm ilerici partilerle, onların ve DİSK, TÖB-DER Türkiye Barış Komitesi'nin, demokratik ve sendikal örgütlerin zindandaki ve sürgündeki üyeleriyle tam bir dayanışma içinde olduklarını dile getirmişlerdir.

Delegeler, değişik ülkelerden konferansı destekleyen ve mesaj gönderen politika ve devlet adamlarını, bilim adamlarını, sanatçıları selamlamışlardır.

Bu konferansta dile getirilen ve somutlanan Türkiye çapında ve uluslararası düzeyde dayanışma ve güç birliğinin geliştirilerek sonuçlandırılması bakımından görüş birliğine varmışlardır.

Çevik Güçlere-orta menzilli roketlere Hayır!

Ekim ayı içinde, Amerika'nın Türkiye'ye çok yanlış bir çıkartma operasyonuna tanık olduk. Çanak kale'ye çıkan deniz piyadeleri, Keşan'a indirilen Amerikan "Çevik Güçleri" nin paraşütçüleri, bu çıkartmanın yalnızca askersel yanını oluşturuyordu. Aynı günlerde CIA'nın Türkiye'deki paravana örgütü Sisav'ın konferansı, Amerikan iş adamlarının Türkiye tekellerinin patronlarıyla Hilton'da buluşması, içeriği kamuoyundan gizlenen SIA toplantısı, CIA şefi Casey'nin Ankara'ya gelip gizli ilişkilerde bulunması, bu operasyonun politik, ekonomik, ideolojik, her alanda yürüdüğünü gösteriyordu...

Ardından Türkiye topraklarında "Çevik Güçler" için üsler hazırlandığı tüm basına yansdı. Anayasa referandumu eşliğinde, cuntanın Reagan kılığının desteğine her zamankinden daha çok gereksinim duyduğu bu günlerde, Amerika'nın bu sorunu, artık kamuoyunun gözlerinden de gizlenemez, üst bir düzeye yükseltmeyi gündeme getirdiği anlaşılıyor. Cunta yönetiminin "Çevik Güçler"e verilecek üsleri "NATO kapsamında" gösterme çabası da, NATO yetkililerinin "Bu sorun yalnızca Türkiye ile Amerika'yı ilgilendiriyor. NATO ile ilgisi yoktur" diye açıklamaları üzerine boşa gitti.

"Çevik Güçler" için 10 havaalanı genişletiliyor, ek lojistik tesisler ya-

pılıyor. Erzurum ve Van havaalanlarında bu yolda çalışmaların sürmekte olduğu Amerikan dergilerinde çoktan yayınlanmış ve Türkiye kamuoyuna da bu yoldan yayılmıştı. Ama cunta yönetimi bu gerçeği halkımıza resmen açıklamaktan korktu. NATO şeflerinin de açıklamasıyla "Çevik Güçler"e üs hazırlandığı iyice ortaya çıktıktan sonra bile, dışişleri bakanı sözcüsü, "Bunlar SIA toplantısının kasıtlı değerlendirilmesidir, spekülasyondur" türünden sözlerle, işi laf kalabalığına getirmeye çalıştı. Savunma Bakanı ise, yalanlarını açığa vuran komünistlere saldırdı... Ama hiçbir şu soruya açık yanıt veremediler: 10 havaalanını "Çevik Güçler"e veriliyor mu, verilmiyor mu?

NATO yetkililerinin açıklamasının hemen ardından, cunta başı Evren, anayasalarını övmeye Erzurum'a gitti. Ama "Çevik Güçler" için bu ilimizde bir üs hazırlandığını o da gizledi Erzurum'lu yurttaşlardan... Cuntacı Generaller, "Çevik Güçler"e üs vermenin ulusal çıkarlara taban tabana zıt düşüğünü, halkın buna kesinlikle karşı olduğunu çok iyi biliyorlar!

"Milliyet" yazarı M.A. Birant, "(Bu 10 üs sonucu,) yarın... öyle bir durumla karşı karşıya kalınır ki, Türkiye ağzını bile açamaz..." diye uya-

►Arkası 7.sayfada

PARTİ YAŞAMI

Bilen yoldaş 80 yaşında

TKP MK Genel Sekreteri Bilen yoldaşın 80. doğum yıldönümü için Merkez Komitesi bir kutlama toplantısı düzenledi. Toplantıda Merkez Komitesi adına, yardımcı Genel Sekreter Tahir Yalaz yoldaş bir selamlaşma konuşması yaptı. Konuşmada özetle şunları belirtti:

Değerli Bilen yoldaş, TKP MK, sizi 80. doğum yıldönümünüzde en içten, en sıcak duygularla selamlar!

Bilen yoldaş, 60 yıldır, partimizin sıralarında, temel örgütlerden, en üst organlara kadar partinin verdiği tüm görevleri başarıyla, eksiksiz yerine getirdiniz... Parti, sıralarında yetiştirdiği sizin gibi bir proletarya devrimcisi ile haklı olarak övünüyor...

Aralarında sizin de bulunduğunuz çok sayıda genç komünistin parti sıralarında yer alması, burjuvazinin partimize karşı, Mustafa Suphi ve öteki yoldaşlarımıza karşı işlediği cinayete verilmiş güçlü bir yanıtıdır. Hitlerizme karşı Büyük Anayurt savaşı boyunca... Enternasyonalizmin Marksizm-Leninizme bağlılığını ve gerçek yurtseverliğini sınavdan geçtiği o çetin günlerde, partimizin en üst yönetiminde siz büyük bir rol oynadınız. Türkiye'nin Alman faşistlerinin sıralarında savaşa sürüklenmesine karşı koydunuz... Siz ulusal kurtuluş savaşımızın ateşleri içinde kurulan Türk-Sovyet dostluk ve kardeşliğini ardıcıl savundunuz.

Bugün de gezegenimiz, II. Dünya Savaşı sonrasının en tehlikeli dönemini yaşıyor... Bilen yoldaş, siz, dünyada ve bölgede barış uğrunda savaşıma, partimizin başında katkıda bulunuyorsunuz... Biz sizi

barış ve halklararası dostluğun ateşli bir yoldaşı olarak tanıyoruz.

Siz, Kürt ve öteki ulusal azınlıklarla Türk ulusu arasındaki kardeşliği savunuyorsunuz ve ulusların kendi yazgılarını özgürce belirlemeleri yönündeki enternasyonalist ilkeye sımsıkı bağlı kalıyorsunuz.

TKP MK, sizin uluslararası komünist hareketin birliği uğrunda çalışmalarınıza büyük bir değer biçiyor. Daha Doğu Emekçilerinin Komünist Üniversitesi'nde başlayan bu çalışmalarınızı, uzun yıllar Komintern sıralarında sürdürdünüz. 1957, 1960 ve 1969 Komünist ve İşçi Partilerinin danışma toplantılarına, 1976 Berlin Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Danışma toplantısına katıldınız. Partimizi tüm bu çalışmalarda başarıyla temsil ettiniz.

Bilen yoldaş siz 1920 yılında tarihimizin, halkımızın onurlu baş kaldırmasına silah elde katıldınız... TKP ulusal bağımsızlığın kazanılmasından sonra... savaşını burjuvazinin yoğun saldırı ateşi altında yürütmekten yine de geri durmadı. Tüm bu dönem boyunca siz, yiğitçe savaştınız. 1925 yılında ilk kez tutuklandınız. 1929'da anti-komünist saldırı bir kez daha sizi özgürlüğünüzden yoksun bıraktı. İdam istemiyle yargılandınız. Tüm bu çetin deneylerden komünist onurunuza çignenmeden yüz akıyla çıktınız. Tutukluysanız da bir an politik çalışmalarınıza ara vermediniz...

Ağır saldırılar altında üst üste tutuk-

lamalarla, dönemlerin hıyanetiyle zayıflayan partimizin en bunalmış döneminde, siz her fırsatta illegal partiyi ayağa kaldırmak ve yığınların arasında parti çalışmasını canlandırmak için aralıksız çabalar harcadınız... Siz komünist illegal basının yaratılmasında, Bolşevik, Orak Çekiç, Komünist, Kızıl İstanbul, Kızıl Adana ve öteki yerel parti organlarının kurulmasında sorumlu olarak çalıştınız. Partinin gizli radyo yayınlarını örgütlediniz ve bu yayınların başına geçtiniz. Uzun yıllar partinin en gizli işlerinde başarılı bir illegal savaşçı olarak tanındınız...

Bilen yoldaş, TKP MK sizin özellikle 1973 yılında, TKP MK Genel Sekreterliğine getirilmenizden sonraki çalışmalarınıza büyük bir değer biçiyor. TKP sizin yönetmenliğiniz altında, 12 Mart gericiiliğinin gücünden düşmesi için çaba harcadı. Ülkede görece bir demokratikleşmenin sağlanmasında, işçi sınıfının sendikal ve politik savaşımının yeni bir aşamaya yükselmesinde, gençlik, kadın, barış hareketinin yeni atımlar yapmasında önemli bir rol oynadı, partimiz Türkiye siyasal yaşamının yadsınmaz bir parçası oldu. TKP MK sizi, 1973 yılı sonrasında, yeni tipten Leninci sınıf ve yığın partisi kuruculuğunun önde gelen savaşçısı, atılım döneminin başta gelen önderi olarak tanıyor. Siz 12 Mart sonrası ortaya çıkan devrimci grupları arasında genç kadroları TKP sıralarında birleştirme, parti MK organı Atılım'ı kurma, program ve tüzüğü hazırlama, uluslararası duruma ve ülkede kapitalizmin yeni gelişme evresinde uygun parti stratejisini işleme, 1977 ulusal Konferansımızı örgütleme görevlerini yerine getirmekte belirleyici rol oynadınız...

Bugün, 12 Eylül devirmesiyle erki ele geçiren, gerici cunta rejimi altında, TKP yine sizin yönetiminizde şanlı bir savaş yürütüyor... Parti, 1981 yılı Mayısında cuntanın sert saldırılarıyla karşılaştı ve ağır kayıplara uğradı. Bir yılın içinde parti yararlarını sarmayı başardı, yanlışları ortaya çıkararak, çözüm yollarını gösterdi. Bugün de partimiz, yeni bir saldırıyla karşıya bulunuyor... Bu cuntanın gelecekte duyduğu korkunun açık bir göstergesidir. Bilen yoldaş siz, bu saldırı koşullarında, parti kadrolarını koruma görevinin altını çizdiğiniz ve örgütlerinizi dağınlıktan ya da umutsuz serüvenlere sürüklenmekten korumakta büyük bir rol oynadınız...

TKP'nin ve işçi sınıfımızın karşısında büyük çetin görevler duruyor... Burada önde gelen görev tüm ulusal demokratik güçlerin tek cephesi yo-

► Arkası 6. sayfa

Bilen yoldaşın toplantıda yaptığı konuşmadan:

Değerli yoldaşlar, benimle ilgili tüm övücü konuşmalarınızın gerçekte TKP'ne, onun 62 yıllık savaşına yönelik olduğuna hiç kuşku yok. TKP gelmiş geçmiş, niceisi bugün aramızda olmayan yiğit komünistler yetiştirmiştir. TKP işçi sınıfının yarattığı en değerli varlığıdır. Beni, TKP savaş sıralarında eğitti... TKP'ne, işçi sınıfımıza, uluslararası komünist harekete karşı görevlerimi yerine getirebilirdiysem ne mutlu bana!

... 1920'li yılları, en başta Moskova'yı anımsıyorum... Yeni dünyanın çoukyla kurulduğu o günler partimizin de biçimlendiği yıllardır... Ben Bolşevikleri daha memlekette duymuştum. 1920'lerin Moskova'sında gördüğüm Bolşevikler, Gagarin'lerin dedeleri babaları gökyüzünü alacaklarına gerçekten inanıyorlardı.

Sovyet Komünist Partisi, Sovyet ülkesi, bizlere tüm uluslararası komünist harekete ve tüm devrimci güçlere çok şey verdi, çok şeyler öğretti...

... İnsanlık, Rus devrimine çok şey borçludur. En başta, bugün barışı, Sovyetler Birliği barışı herşeye karşın koruduğu için borçludur... Ben bu gerçeğin, yüzmilyonlarca insanın bilincine yer ettiğine ve daha da edeceğine inanıyorum... faşist sürüleri Moskova eteklerine dayandığı zaman bile, biz eski kuşak komünistler bu İncirimizi bir an bile yitirmedik. Sovyetler yenilmez!

Değerli yoldaşlarım, TKP'de yenilmezdir. Generaller ülkemizi töl örgütlerle, demir kafeslerle ördüler ve darağaçları kurdular, ne ki, onlar fabrika bacalarını tutuklayamazlar ve asamazlar. Bugün yoldaşlarımız zindanlarda ya da dışında, fabrikalarda ya da okullarda, bürolarda ya da köylerde savaşlarını sürdürüyor... Gelecek kuşaklar, bugün katlanılan acıları da, çouku yaratıcı yiğitlikleri de unutmayacaklardır.

Yoldaşlarım, 80 yıl az bir ömür değildir. Tarihsel bakımdan ise, bu bir noktadır. Doğu Emekçilerinin Komünist Üniversitesinde bizler, genç komünistler, bir an önce amaca ulaşmak için yanıp tutuşuyorduk... Şimdi 60 yıl sonra yine "Evet diyorum, devrim yine de yakın geleceğimizdir. "

Sosyalizmin gücü nereden geliyor? 65 yılda, bir insan yaşamından bile kısa bir sürede, sosyalizm dünya çapındaki bu gücüne nasıl ulaştı? Tüm dünyadaki çalışan insanlar, bu sorunun yanıtını şöyle veriyor: Sosyalizm, çalışan insana geçmiş hiçbir toplumsal düzeni veremediklerini verdi. Onun yüzlerce yıldır düşlediklerini gerçekliğe çevirdi. Sosyal ve ulusal baskıya, ırk ayırımına, ekonomik bunalımlara, işsizliğe, çaresizliğe, açlık ve yoksulluğa, cahilliğe son verdi. Emekçinin yazgısını kendi eline verdi. Ona gerçek demokrasiyi, toplumun yönetimine aktif katılma, kendini özgürce geliştirme olanğını verdi.

Ekim devrimiyle ülkeler arasında barış, halklar arasında dostluk ülkeleri, belirleyici dış politika ilkesi oldu. Bir zamanlar bir ütopya, sonra bilim olan sosyalizm, Ekim devrimiyle gerçeklik oldu. İşte sosyalizm, yığınların istemlerine, tarihsel gelişmeye uygun olduğu için güçlüdür.

Sosyalizm, üretim araçlarının özel mülkiyetine, sosyal ayrıcalıklara, baskı ve zulme, dış politikada saldırganlığa son verdi. Kapitalistler, asaklar ve savaş kışkırtıcıları işte bunun için sosyalizme düşmandır. Onlar reel sosyalizme karşı daha

EKİM DEVRİMİNİN 65. YILI

Utkuyu önleyemeyecekler

N. GÜREL

ilk günden savaş açtılar. Genliğin ve barışın dünyasına karşı "Haçlı Seferi"ni 7 Kasım 1917 den bu yana sürdürüyorlar. Ama, her seferden dürlümüş bayraklarla dönenler gene kendileri oldu.

Sosyalizmin gelmiş geçmiş tüm düzenlere olan üstünlüğünü kendi yaşamlarında gören yığınlar, komünist partisinin öncülüğünde her savaştan utkuyla çıktılar. Emperyalizm geriledi. Sosyalizm güçlendi.

Sosyalizmin gücü ve etkisi ile ona karşı emperyalist saldırganlık, hiçbir zaman sosyalist ülkelerin devlet sınırlarıyla sınırlı kalmadı. Sosyalizm daha ilk günden dünyanın her köşesinde etkisini duyurdu. "Haçlı Seferi" daha ilk baştan her ülkede yürütüldü. 7 Kasım 1917 den bu yana dünya politikasındaki tüm gelişmeler en başta iki sistem arasındaki savaşımca belirleniyor.

Bugün Reagan yönetimi tarihteki en büyük ve en geniş çaplı Haçlı Seferi'ni örgütlemeye çabılıyor. Ne ki, emperyalizm 65 yıldır hiç bugün

olduğu kadar zayıf olmadı. İşte tam da bu nedenle, elindeki nükleer silahlarla çılgınca işlere başvurması olasılığı da hiçbir zaman bu kadar büyük olmadı.

Çılgınlık da önenebilir. Bunu başaracak güçler vardır. Dünyada ki karşılıklı güçler ilişkisi buna elverişlidir. Sosyalist ülkelerin ekonomik, politik, sosyal, askersel, moral ve düşünsel gücü, ayrıca tüm bu alanlarda gelişme hızınının kapitalizminden yüksek olması, ulusal kurtuluş hareketinin başarıları, dünya çapında yükselen barış hareketi, tüm bunlar, daha aktif ve birlikte savaşım koşuluyla geleceğe iyimserlikle bakmak için yeterlidir. Emperyalizm daha beş on yıl öncesine oranla bile bugün daha zayıftır. Bunalımları onulmazdır. Üstelik emperyalist kamp içindeki güçler ilişkisi, en saldırgan güç olan ABD'nin zararına değişmektedir. Dünya çapındaki barış ve sosyalizm güçlerinin Ekim Devrimi'nin örneğin 70. yıldönümünü daha güçlü konuşmalardan kutlamaları için gerekli tüm nesnel nedenler vardır.

Polonya'ya saldıranlar

● Mehmet YAVUZ

"Solidarność kapatıldı". Türkiye'de DİSK'in kapatılmasına, Türk-İş'in işleme duruma getirilmesine ses çıkarmayan emperyalist çevreler, böyle bağırtıyorlar. Onları böyle bağırtan, Polonya'da sendikaların tabandan yeniden örgütlenmeye başlamasıdır. 13 Aralık 1981'de, Polonya'daki karşı-devrimci hareketin frenlenmesidir. Polonya Birleşik İşçi Partisi Genel Sekreteri Jaruzelski'nin açıkladığı gibi, bu ülkede uzun zaman dan beri ilk kez, Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerin de özverili desteğiyle, sanayi üretiminde, emek üretkenliğinde, dış satımlarda yükselme görülmeye başlanmıştır.

Kendi ülkesinde grevçileri zincire vuran Reagan yönetimi, "sendikal özgürlükler" olmadığı gerekçesiyle, Polonya'ya yaptırımlar uyguluyor. Komünistlerin, ilericilerin "meslek yasağı" ile işlerinden atıldıkları FAC'de, propaganda araçları hızlı bir Solidarność kampanyası yürütüyorlar. Hükümetin kazanılmış sendikal hakları geri almak için fırsat kolladığı İngiltere'de, tekeli basın "Polonya'da Solidarność kapatıldı, sendikal özgürlük kalmadı" diye feryat ediyor. Bütün kapitalist ülkelerde, gerici politikacılar, beyin yıkamaya yarayan basın, hep bu havayı çalıyor. Bir yandan ABD'nin denetimindeki AFL-IOGW örgütünün yöneticileri, "Türkiye sendikal hakların en gelişmiş olduğu ülkelerden biridir" derken, öte yandan Amerikalı gangster sendikacılar Solidarność'un elebaşlarına

her türlü yardımı yapıyorlar. Bu emek düşmanlarının" sendikal özgürlük" havarisi kesimleri nereden ileri geliyor? Onlar, işçi düşmanlarının güdümünde "sendikalar" dan yandırdılar. Onların sahip çıktığı Solidarność, Polonya'da kapitalizme geri dönüşmesini programına geçirmiş bir örgüttür. Yönetimi, KOS-KOR, "Bağımsız Polonya Konfederasyonu" gibi, emperyalist devletlerle işbirliği yapan örgütlerin elindedir.

Öte yandan, emperyalizmin, Solidarność'u bahane ederek, Polonya'ya karşı yönelttiği kampanya, tek tek kapitalist ülkelerdeki barış ve demokrasi güçleri arasında fikir ayrılıkları, Polonya, özgürlük, reel sosyalizm konularında kafa bulanıklığı yaratmayı, böylece barış ve demokrasi güçlerinin birliğini engellemeyi amaçlıyor. Bu propaganda, saldırgan ABD politikasına, reel sosyalizmi "zayıflatmak", sosyalist sistemi "ülke ülke çözmeye" heveslerine hizmet ediyor. Emperyalist saldırganlar, Polonya Halk Cumhuriyeti'nin iç işlerine karışıyorlar. Polonya'nın iç sorunlarını uluslararası gerginliği tırmandırmakta kullanıyorlar. Cuntanın çizmesi altındaki Türkiye'de de "Polonya'da özgürlük yok" diye bağıranlar, önce cuntanın böyle bağırmalarına niçin izin verdiğini düşünsünler. Bu yaptıklarıyla, saldırgan Reagan yönetiminin, onun işbirlikçisi cuntanın değirmenine su akıtıp akıtmadıklarını düşünsünler.

Tarihsel gelişmeyi durdurmaya kalkanlar

Ya Türkiye açısından? Durum farklı mıdır? Halkımız Ekim Devrimi'nin etkilerinden, onun yarattığı Sovyetler Birliği'nin gücünden en çok yararlanan halklar arasındadır. Örneğin: Ekim Devrimi olmasaydı, ulusal kurtuluş savaşımız utkuya ulaşamazdı. Eğer Sovyet halkı 1945'de faşizmin belini kırmazaydı, Edirne'ye kadar dayanan Hitler ordularından Türkiye'yi kimse kurtaramazdı. Eğer Sovyetler Birliği'nin barışçı politikası ve gücü sonucunda ABD yönetiminin Karalbler'deki Ekim 1962'deki serüveni önlenemeyeydi, Türkiye daha o zaman Hiroşima'ya dönecekti.

Ya bugün? Eğer Reagan'ların çılgınlığına olanak verilirse, Sovyet barış önerilerine uyulmazsa, Türkiye birkaç saatte bir nükleer mezarlığa dönebilir. Cuntacı generaller tarihten ders çıkarmıyorlar. ABD'ne yeni üsler vererek, Reagan'ın "Haçlı Seferi"ne aktif katılarak, ona çarlık tutuyorlar. ABD yönetimini Batı Avrupa'ya yeni nükleer füzeler yerleştirmede, Ortadoğu'da serüvenlere atılmada yüreklendiriyorlar.

Cuntayla ABD yönetimi arasındaki bağlaşıklık bitmiş tükenmişliğin bağlaşıklıdır. Zorbalıkla tarihsel gelişmeye meydan okumaya yeltenmenin bağlaşıklıdır. Reagan yönetimi dünyadaki gerçek güçler ilişkisini dikkate almadan politika saptıyor. Cuntacı generaller de. Türkiye'deki gerçek sınıfsal ve politik güçler

► Arkası 6.sayfada

LENİN KÖŞESİ

Dost ülke

Lenin, 1921 yılında Sovyet ülkesi ve Türkiye arasında başlayan Dostluk ve Kardeşlik anlaşması görüşmelerine büyük değer biçiyor, "Her iki halk da son yıllarda emperyalist devletlerden çok çektiler." (Tüm yapıtlar, Rusça, c.42 s. 353) "Biz bu görüşmelerin çok mütevazil çerçeveler içinde geçeceğini biliyoruz, ancak bunlar, tüm halklardan işçi ve köylü emekçi yığınların korkunç engellere karşın, her geçen gün daha da yakınlaşmasıyla önem kazanıyor." diyordu. (c.42 s. 354)

VIII. Rusya Sovyetler Kongresinde "Biz" diyordu Lenin, Kafkasya'da son derece barışsever davrandık ve öyle de olacağız. Bizi savaşta sürüklediği yoldaşlara bildiririz. Bizim barış politikamız şimdiye dek o derece başarılı olmuştur ki, Antant öfkelenmekte, bize karşı kesin önlemler almaktadır, başarılı olmuştur ki, Antant öfkelenmekte, bize karşı kesin önlemler almak ama sadece kendi aleyhinde sonuçlar elde etmektedir." (c.42, s.125) Ve sürdürüyor "Antant ülkeleri Türkiye ve Batı Avrupa ülkeleri arasındaki bir dereceye kadar normal ilişkileri olanaksız hale getirmek için her şeyi yaptılar. Bu durum Sovyet egemenliğinin güçlenmesi nedeniyle Rusyanın ezilen doğu uluslarıyla birliğinin ve dostluk ilişkilerinin güçlenmesini, burjuvazinin tüm karşı koymasına ve entrikalarına, Rusya'nın burjuva ülkelerle çevrilmiş olmasına karşın sağlıyor. Çünkü tüm politikaların en önemli olgusu, galipler arasına girme mutluluğuna erişemeyen halklara karşı girilen emperyalist zorbalıktır..." (c.42 s.132-133)

Lenin yalnız Rus halkıyla, halkımız arasında değil, Ermeni ve Türk emekçileri arasında da kardeşlik ve dostluk kurulmasına büyük önem veriyordu. Lenin 1920'de Ermenistan Devrim Komitesinin mesajını şöyle yanıtlıyordu: "Emperyalizmin boyunduruğundan kurtulan emekçi Sovyet Ermenistanı'nı şahsınızda kutlarım. Ermenistan, Türkiye ve Azerbeycan emekçileri arasında kardeşçe dayanışma kurulması için her türlü çabayı harcayacağınızdan eminim." (c.42 s.54)

Lenin'in 1922 Ocakında Türkiye'ye gelen ilk Sovyet Büyükelçisi S.İ. Aralov'a verdiği direktifler, onun ülkesinin Türkiye'ye karşı ilkesel tutumunun her zaman temellerini oluşturdu. Aralov, Lenin'in şu sözlerini aktarıyor: "Türk hükümetine, Türk halkına saygı gösteriniz, Büyüklük taşımayınız. Onların işine karışmayınız... Kendimiz fakir olduğumuz halde, Türkiye'ye maddi yardımda bulunabiliriz. Eunu yapmamız gereklidir. Moral yardım, yakınlık, dostluk, üç kat değerli olan bir yardımdır. Böylece Türk halkı yalnız olmadığını hissetmiş olacaktır... Eski Çarlık Rusya'sı ile Sovyet Rusya arasındaki ayırımı sözde değil işle göstermek ve anlatmak gerekmektedir. Bu bizim görevimizdir. Siz de bir elçi olarak Sovyetler Birliği'nin, Türkiye'nin işlerine karışmama politikasının halklarımız arasında samimi bir dostluğun savunucusu olmak zorundasınız... Emperyalistlerin yağmacı, istilacı politikalarına karşılık bizim hiçbir çıkara dayanmayan dostluk ve ülkenin işçilerine karışmama durumumuzu açıklayınız. İşte sizin göreviniz..." (S.İ. Aralov, Bir Sovyet diplomatının anıları, Moskova 1960, s. 40)

Barış ve demokrasi için birlik

● Işık YENİCE

Geçtiğimiz ay ABD ve NATO saldırgan çevreleri, "Sovyet tehdidi" yalanına yeni boyutlar vererek, ülkemiz üzerindeki baskılarını üst bir aşamaya yükselttiler. Biz, gözlerimizi bu baskılara karşı çıkan güçlere çeviriyoruz. İşçi sınıfından burjuvazinin bir bölümüne kadar geniş sınıfsal güçlerin sözcüleri, Amerika'nın "Çevik Kuvvetler"ine, ülkemizin serüvenlere sürüklenmesine karşı çıkıyorlar. Daha da önemlisi böyleleri geniş güçler "artan Sovyet tehdidi" yalanına da açıkça karşı çıkmakta fiilen birleşiyorlar.

Bu görüşler Cumhuriyet gazetesinden, Milli Gazete'ye, Milliyet'e kadar geniş bir yelpazede basında yansdı. Kürt yurtseverleri, Atatürkçüler, anti-emperyalist dindarlar, sosyal demokratlar ve hatta burjuvazinin liberal, gerçekçi kesimleri de kör ABD kuyrukçuluğuna ve saldırgan

anti-Sovyet tutumlara karşı çıkıyorlar. Bölgede ve dünyada barıştan yana bir konum alıyorlar.

Bu güçler ilk kez ortaya çıkmıyor. Aynı çevreler daha baştan beri cuntanın 24 Ocakçı ekonomik politikasına, farklı kaygılarla da olsa karşı çıktılar. Gene aynı güçler, anti-demokratik cunta anayasasına da hayır dediler. İlk kez cuntanın kör anti-komünizm silahı karşısında bu konumlarından gerilemediler.

Dün gerici anti-komünist, anti-Sovyet demagoji temelinde barış güçlerine saldırdı, Barış derneğine karşı dava açtı. Ama bugün çok daha geniş güçler, değişik sınıfsal konumlardan ABD yönetiminin politikasına karşı barış derneğinin hedeflerini savunuyor. Ve hareketin sınıfsal tabanının genişlemesine karşın, anti-

▶ Arkası 6.sayfada

TKP MK'nin açıklaması

Cunta, anayasa taslağını, bir iki küçük değişiklikle onayladı. İşbirlikçi tekelci burjuvazinin, vurguncuların bu zorbalık yasası, halka süngüyle dayatılıyor. Bu, partimiz için, ilerici kamuoyu için beklenmedik bir sonuç değildir. Generallerin anayasadaki halk düşmanı kimi maddeleri değiştireceği yönündeki beklentiler boşa çıkmıştır. Üstelik cunta, eski taslaktan çıkarılan üniversite ve gençlik düşmanı YÖK'ü yeniden anayasa maddesi yaptı.

Cunta, sendikalarla ilgili anayasa da yer alan üye keseneklerinin ödeme biçimine ilişkin olanlar gibi, ayrıntı birkaç maddeyi, yoğun tepkiler karşısında geri çekmek zorunda kaldı. Buna karşılık, cunta anayasası, sendikal hak ve özgürlükleri kökten buduyor. Dahası, genç işçilerin sendika yönetimlerine gelmesini büsbütün yasaklıyor.

Bunun yanısıra cunta, 12 Eylül sonrasında kapatılan politik partilerin yöneticilerine ve parlamentolere politik eylem yasağı koyuyor. Bununla generaller, yalnız işçi sınıfının örgütlerini ve demokratik güçleri değil, kendilerinin dışında saydıkları tüm politik güçleri de saf dışı bırakmaya yelteniyor.

TKP, bugüne dek, cunta anayasasının iç yüzünü aralıksız yığınlara açıkladı. Daha şimdiden, cunta anayasasına karşı çıkanlar toplumda büyük bir güç oluşturuyor. Cuntanın referandum öncesi partimize, DİSK'e, Tekstil Sendikası'na, Barış Komitesi'ne karşı giriştiği yeni saldırılar onun korkusunu yansıtıyor. Bu durumda, daha güçlü bir savaşım zorunluktur.

"Cuntanın, halk ne derse desin, anayasayı nasıl onaylatacağı" yönünde şurada burada karamsar görüşler de boy veriyor. Bunlar, yığınların savaşımını zayıflatmaktan başka bir sonuç doğurmaz. TKP, özellikle, AP çevrelerinden yayılan bir demagojiye karşı halkımızı uyarıyor: Bu çevreler, sözde bunalım çıkmanın diye anayasaya evet denmesinden söz ediyorlar. Onlar, anayasa ileride değiştirilir sözleriyle halkı avutuyorlar.

Gerçekte, bu halk düşmanı anayasa süngü zoruyla referandumda onaylatılırsa, bugün süren bunalım, daha da derinleşecektir. Baskı ve hileyle alınmış oylara dayanan cunta, daha da zorbalacaktır. 7 Kasım'da cunta anayasasının yirtülmesi ise, yalnızca demokrasi isteyenleri güçlendirecektir. Cuntaya ve onun anayasasına hayır dediği gün bunalımdan çıkış yolu da görünecektir. Halkın istemediği generallerin diktatörlüğüne karşı, demokratik bir hükümetin kurulması için gerekli ön koşullar ortaya çıkacaktır.

Referandumda sandık başına! Cuntaya ve onun anayasasına Hayır! 20 Ekim 1982 TKP MK

Konferanstan sonra...

I

TİP Genel Başkanı Behice Boran'ın çağırışı ile Federal Almanya'nın Köln kentinde, "Anayasaya hayır!" konulu uluslararası bir konferans toplandı. Konferansa, yurtdışındaki Türk'lerin ve Kürt'lerin politik ve sosyal örgütlerinin ezici çoğunluğu, gönderdikleri delegelerle katıldılar. Kırkı aşkın tanınmış Avrupalı komünist, sosyal-demokrat ve öteki kişilerin katıldığı konferans, çok geniş bir uluslararası destek buldu.

Bu konferans, en son Frankfurt'ta gerçekleşen eylem birliğini yeni bir aşamaya yükseltti. Bu aşamanın başlıca ayırdedici özelliği, bir süredir eylem birliği yapan Türkiyeli demokratik güçlerle, uluslararası demokratik güçlerin, ilk kez ortak bir belgi altında bir araya gelmesidir.

II

Katılan tüm örgütlerin ortak çabalarıyla gerçekleşen konferans, yurtaşları "Cunta Anayasasına hayır!" demeye çağırdı.

Böylece yurtdışında ve yurttan ayırdır süren yığınsal, "Anayasaya hayır!" kampanyası, etkili bir çıkışla noktalanmış oldu. Referandum öncesinde ilerici, sol güçlerin savaşını değerlendirmek konumuzun dışında kalıyor. Referandumda bir kaç gün kaldığına göre, şimdi artık sonucu yığınların bilinci, örgütlülüğü, cuntanın ve sivil gericiğin demagojilerini kavrama yeteneği, baskıları ve seçim hilelerini göğüsleme cesareti belirleyecektir. Sonuç ne olursa olsun, süngü altında anayasaya verilen her mavi hayır oyu, olağan koşullarda verilen yüz oydan çok daha değerlidir ve yığınların devrimci kararlığının ölçütü olacaktır.

III

Konferans, "Anayasaya hayır!" demekle, yalnızca referandum gününe özgü bir tutum açıklamış olmuyor. Bu belgi ile, konferansa katılan yerli ve yabancı delegeler, anayasa halka zorla onaylatılırsa, ortaya çıkacak olan halk düşmanı rejime karşı da savaşacaklarını açıklamış oluyorlar. Bu, konferansın ileriye dönük özelliğidir.

Konferansa, Avrupalı komünistlerin ve öteki demokratların, örneğin bir TUC'un (İngiliz Sendika Birliği Konfederasyonu'nun) katılması, ya da Avusturya Başbakanı Kreisky gibi önde gelen bir sosyal demokratın konferansı desteklemesi, cuntanın yasal bir kılıfla Avrupa kamuoyunu yanına çekme manevrasına şimdiden bir darbe indirmiş oluyor. Konferans şunu gösteriyor: Avrupalı demokratlar, süngü zoruyla onaylatılacak da, konferansta "hayır" dedikleri bu anayasayla kurulan rejime, demokratik bir rejim gözüyle bak-

●Ali SAİM

mayacaklardır.

Böylece konferans, referandum sonrası rejime karşı, hem Türkiye'li örgütler arasında eylem birliği için ortak bir platform yaratmış, hem de, Avrupa'da güçlü bir uluslararası dayanışmanın örgütlenmesinde ön adımı atmış bulunuyor. Şimdi görev, konferansın açtığı yolda yürümek olmalıdır.

IV

Konferans "Anayasaya hayır!" belgisi altında yapılmış olmakla birlikte, delegelerin hemen büyük çoğunluğu, gerici rejimin Türkiye'yi ABD emperyalizminin dümen suyunda sürünlere ittiğini özellikle belirttiler. Konferans, sonuç belgesi Anayasayı barışa karşıt bir belge olarak suçladı. Bu da konferansın, 7 Kasım'dan hemen sonra ortak savaşımızıza ilişkin en önemli katkısı oldu. Anayasaya karşı oluşan geniş demokratik hareketin, enerjik bir biçimde NATO'nun, Reagan kliğinin termo-nükleer savaş tehlikesi yaratan saldırı stratejisine karşı savaşıma yönltilmesi, şimdi gündemin ilk sırasında duruyor. Somut olarak bu savaşım, Türkiye'ye Amerika "Çevik Güçleri"nin yerleştirilmesine, ABD'ne yeni üslerin verilmesine ve 1983 yılıyla birlikte, Türkiye topraklarına da yeni atom roketlerini yerleştirme planlarına karşı çıkışta odaklaşıyor.

Demokrasi ve halkın genliği uğrunda savaşımın yazgısı, ABD em-

peryalizminin Türkiye'ye uzanan kolunu bükmeye her zamankinden daha çok bağlıdır. Milyonlarca yurtseverin ABD emperyalizmine ve savaşa karşı birleşmesi, cunta rejimine anayasa savaşımıyla vurulan darbeden kat kat güçlü bir darbe olacaktır. Halk düşmanı rejime son verecek güçler bu savaşım sürecinde çok daha açık ve örgütlü bir biçimde ortaya çıkacaktır.

TKP MK'nin 1982 yılında yapılan Plenumunda işlenen politik çizgi artık doğrulanmıştır: Cuntaya karşı geniş güçler, "anayasaya hayır" belgisi altında birleşmiş ve bu güçler giderek savaş tehlikesine ve ABD emperyalizmine karşı harekete yönelmeye başlamışlardır.

V

Şimdi bize düşen görev, hareketi bir adım daha ileriye götürmek için, yığınlar arasındaki çalışmalarımızı güçlendirmek, Evren diktatörlüğüne ve ABD emperyalizmine karşı barış için savaş örgütlemek, barış, demokrasi, sosyal ilerleme yanlısı en geniş güçlerin cephesi için ardıcıl çalışmaktır. Nasıl? Eylemlerde, şu ya da bu örgütten, parti olarak daha "kazançlı" çıkmayı mı ölçü almalı? Yoksa, işçi sınıfının, demokratik güçlerin gerçekten kazançlı çıkacağı ortak eylemlere mi, özveriyle, büyük bir aktiflikle yönelmeli? TKP MK'nin 1981 Plenumu, sekterliği eleştirirken, bize ikinci yolda yürüme direktifini vermiştir. Çünkü, yalnız bu yol TKP'nin güçlenmesi yoludur. Komünistlerin di-yordu Marx, işçi sınıfının çıkarları dışında özel hiçbir çıkarları yoktur, olamaz.

İZLENİM

Yükselen hepimizin ortak sesidir

Federal Almanya'nın Köln kentinde, gösterişsiz bir toplantı salonundayız. Avrupa'nın değişik ülkelerinden, yerli ve yabancı delegeler "Anayasaya hayır!" konulu uluslararası konferansa geliyorlar. Birbirlerini uzun süredir göremeyen insanlar özlemle kucaklaşıyor. Aynı ayrı politik görüş taşıyan bu insanların yüzerinde, cunta koşullarında kısa ya da uzun illegal çalışmanın yıpratıcı izleri görülebilir. Şimdi burada değil, Selimiyede, Metris'te ya da Mamak'da olabiliirdi. İdamları, işkence altındaki ölümleri düşünürseniz, bu delegelerin, sendika, yığın örgütü ve politik parti yöneticilerinin yaşıyor ve savaşıyor olmalarından haklı bir sevinç duyabilirsiniz. Onlar uğradıkları tüm baskılara karşın, işte şimdi, ülkeleri ve halkları için üstlerine düşen görevleri yerine getirmek amacıyla çalışıyorlar. 30-31 Ekim konferansı bu savaşımın bir parçası.

***

"Kanımcı bu konferans, tarihsel bir menzil işareti niteliğini de kazanabilir; eğer bizler bu konferansın gerçekleşmesiyle filliz veren en geniş bir politik yelpazede yer alan Avrupa ve Türkiye'li demokratların dayanışma ve eylem birliği hareketini büyütmeyi, geliştirip güçlendirmeyi bilirsek, başarırız..."

Ak saçları, ama dinçliğini yitirmeyen sesıyla, Konferans prezidyumu başkanı Behice Boran, açık konuşmasında böyle diyor. Gerçekten konferans, yurtdışındaki Türkiye'li demokratik güçlerin ezici çoğunluğunun katılımıyla yapılıyor. TKP'li, TİP'li, CHP'li, Kürt devrimci demokratları, BİRKOM delegeleri, sanatçılarımız, bilim adamlarımız, sendika yöneticilerimiz, kadın, erkek demokratlarımız Köln'de yanyana geldiler. Evet: Geleceğin cephesi bu örgütlerin işbirliği sürecine bağlı kalıyor.

Danimarka'dan gelen konferans delegesi Sıtkı Coşkun şöyle diyor:

► Arkası 6 sayfa

Barış ve demokrasi için birlik

Baş 4. sayfada komünist, anti-Sovyet demagogiler, tehditler para etmiyor! Bu, son derece önemli bir olgudur.

Saldırın güçlerin ülkemize baskılarını yükseltmesi ile cuntanın gerici anayasasını dayatması aynı günlere geldi. Bu bir rastlantı değildir. ABD dayatmalarına, 24 Ocak politikasına ve cunta anayasasına karşı çıkanların aynı güçler olması da öyle. Ülkemizde barış, demokrasi ve sosyal ilerleme savaşımı, böylesine çakışıyor.

Bu geniş güçler geçmişte her biri ayrı ayrı, kendi özgün hedeflerine varmak için çok çaba harcadı. Ama tarihsel deneyim şunu gösterdi: Yalnız kalan, ezilmeye mahkumdur! İlerici güçler birlikte hareket edemediği için CIA kışkırtmalarıyla terör ülkeyi kana boğdu.

Birlikte hareket edilemediği için gerici cunta diktatörlüğünü dayatabildi... Amerikan dayatmalarıyla, cuntanın baskılarıyla artan tehlikeler, şimdi birliğin özel olanaklarını da, nesnel zorunluğunu, yakıcılığını da artırıyor.

Yaşam komünistlerin, öteki sol güçlerin, Kemalist, dindar, Kürt yurtseverleri ve hatta bir kısım liberal güçlerin daha şimdiden fiilen birleştiklerini gösteriyor. Bu güçler, neye karşı olduklarında artık birleşmişlerdir. Şimdi sorun, ne için, hangi hedefler için savaşım verileceğidir. En geniş barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme güçlerinin ortak bir platformda birleşmeleri, demokratik güçlü bir politik alternatif yaratmaları artık günün ivedi sorunu olmuştur.

İZLENİM...

Baş 5. sayfada

"Bu konferansın bileşimi, emperyalizme, artan savaş tehlikesine ve iç gericiliğe karşı yurtsever, demokratik güçlerin cephesi için esinlendiricidir. Bugün 'cunta anayasasına hayır' belgisi çevresinde birleşen bu güçlerin, gelecekte, açık bir program çevresinde güçbirliği yapmalarının önünde aşılmaz engeller yoktur."

Biz konferans salonunda, herkesin bu kanıda birlik olduğunu anlayabiliyoruz. Zorluklar, ayrılıklar, önyargılar elbette giderilemedi. Ama bize öyle geliyor ki, buzlar kırılıyor. Halkın savaşının başına geçecek güçlü bir anti-emperyalist, demokratik cepheyi kurmak elimizdedir.

***

Delege sıralarında 40'ı aşkın Avrupalı demokrat yer alıyor. Onlar da bizimkilerle birlikte ayrılan geliyor, aceleyle hazırlanmış yemekleri yiyor. Komünistlerle, sosyal demokratlar, Avrupa parlamentosu üyeleriyle DSF'den, ASK'dan, UHSK'ndan sendika temsilcileri; şu cuntanın düşman saydığı Yunanistan'lı demokratlar, İsveçli barışseverler, halkımızın temsilcileriyle omuz omuza konferansta. Niçin? Bir Yunanistanlı delege, Adamos Dimitrios'ta soruyoruz; niçin katılıyorsunuz bu konferansa diye: O, bize, 1967 kara albayların devirmesini anımsatıyor ve "eğer bugün YKP ve öteki demokratik güçlerin utkusuyla sonuçlanan bir seçim yaşayabildiysek, diyor, bunu enternasyonalist dayanışmaya borçluyuz." Sonra ekliyor: "Faşist cuntaya (O, böyle tanımlıyor cuntayı) karşı savaşta sizinle birlikteyiz, çünkü, siz de bizimle birliktesiniz." Dost kara gündé belli olur. Tüm yabancı konferans delegeleri, Türkiye ile karagün dostudur.

***

Konferansta sendika yöneticileriyle de görüştük. K.Daysal, Z.Kılıç, M.Denizmen, M.Karaca öteki sendikacılar, G.Gazloğlu, cuntaya karşı savaşında işçi sınıfının sendikal birliği için aralıksız çalışmanın zorunluğunu dile getiriyorlar. Kılıç, Kasım ortalarında yapılacak olan yurt dışındaki sendikacıların ortak toplantısının önemini özellikle vurguluyor. Daysal ve Top'un ortak imzalı çağrısıyla yapılacak bu toplantı, konferansın olumlu etkisi altında daha da başarılı olabilir. Herkes bu kanıda.

İGD Genel Başkanı A.M.Sökücü de orada. Ağır bir hastalıktan sonra yine eski sağlığına kavuşmuş. "İlerici yurtsever gençlik susmadı," diyor. Şimdi 'İleri' adında illegal bir yayın çıkarıyorlar ve cunta anayasasına karşı savaşında gençliğin birliği için seslerini yükseltiyorlar."

Duisburg'da, Frankfurt'ta, cuntaya karşı ortak eylemleri gerçekleştiren yığın örgütlerinin yöneticileri de salonda yanyana. Birkom adına katılan Dev-Yol ve PKK üyeleri, FİDEF Genel Başkanı H.Özcan, DİB-FAK sorumlusu O.Sakalsız, ve öteki delegeler, D.Akçam, M.Aksoy, V. Öngören, D.Özlu daha çok sayıda yazar ve sanatçı konuşmaları ilgiyle izliyor.

***

Evet. Aralarında gericiğin alabilirdiğine sömürdüğü nice ayrılıklara karşın, işte bu insanlar, güzel bir sonbahar günü Köln'de bir araya geldiler. Bize kalırsa, işçi sınıfının, halkımızın mutlu geleceği için, onları birleştiren etkenlerin, ayrılıklardan çok daha güçlü olduğunu bir kez daha gördük.

TKP MK Genel Sekreteri Bilen yoldaşın, konferansta okunan mesajı, şöyle sonuçlanıyordu: "Cuntanın ağır baskıları altında bugün bile savaşın geri durmayan Türkiye işçi sınıfının, tüm ulusal demokratik güçlerin birliği yolunda konferansın ileri bir adım olmasını dilerim."

Bu herkesin ortak dileğiymiş. Yükselen hepimizin ortak sesiydi.

Yüksel ÇINAR

Bilen yoldaş 80 yaşında

Baş 2. sayfada

lunda somut adımlar atmak ve her şeyden önce partimizi yenilmez bir sınıf partisi, milyonların savaşına yol gösteren güçlü bir yığınsal örgüt durumuna yükseltmektir.

TKP'nin bu görevleri yerine getirmesi, özellikle onu Marksçı-Leninci çizgisini temiz tutmaya, proletarya enternasyonalizmine sınımsız sarılmaya, yığınların arasındaki çalışmalarını sınıfsal konulardan yürütmeye, parti disiplinini ve birliğini korumaya, grupçuluğa, kariyerizme, parti çizgisinden sağ ve 'sol' oportünist ayrılmalara karşı yükselttiğimiz savaşı aralıksız sürdürmeye bağlıdır... Bilen yoldaş siz, partimizin tarihi boyunca bu ilkelere sınımsız bağlı kaldınız, her tür sapmaya karşı parti sıralarının arılığını korumakta büyük görevler başardınız.

TKP, onun tüm üyeleri, 1920'de açılan partimizin yüce bayrağını daha da yükselteceklerdir.

Bilen yoldaş, 80. doğum yılında, sana partimizin yönetiminde daha uzun başarılı savaş yılları diliyoruz.

Ukuyu

önleyemeyecekler

Baş 3. sayfada

ilişisini dikkate almıyorlar. İşçi sınıfını öteki emekçi katmanları, barış ve demokrasi yanlısı politik güçleri anayasa cenderesi altında durdurabileceklerini sanıyorlar.

"Biz gidersek, terörizm gelir" diyorlar. Oysa bugün açıkça görüldü ki, onların "terörizm" dediği, demokrasi ve toplumsal ilerleme istemi, halkın bu uğurdaki savaşımıdır. Cunta, tıpkı Reagan yönetimi gibi, halk düşmanı, barış ve yumuşama karşıtı iç ve dış politikasını "jeopolitik" doktrinlerine, "Sovyet tehdidi" yalanlarıyla gerekçelendirme çalışıyor. Gene görüldü ki, onların "Sovyet tehdidi" dedikleri, barış, bağımsızlık, yumuşama, dostluk istemleridir, halkın bu uğurdaki savaşımıdır. Bununla gizlemeye çalıştıkları gerçek Amerikan tehlikesidir, ulusal ihanetleridir.

Ne ki tarihsel gidış, nesnel koşullar Türkiye'ye köklü bir düzen değişikliğini dayatıyor. Amerikan boyunduruğu, cunta cenderesi bunu önleyemeyecektir. Türkiye işçi sınıfı ve öteki emekçilerle birlikte Türkiye'yi de 65 yıl önce yola çıkan kervana katacaktır.

Lenin'in daha "İki Taktik"de dediği gibi, Türkiye'de de "utkuya yol açabilecek eğilimlerin varlığı tartışılmazdır". Gereken, yurt ve dünya koşullarının dayattığı, daha çok özveri, daha çok çabadır. Komünistler Ekim Devriminin 65. yıldönümünü artan ve ağırlaşan görevlerin üstesinden gelebileceklerini cuntanın işkencehanelerinde, illegal savaşında kanıtlayarak karşıyorlar.

Çevik Güçlere-orta menzilli roketlere Hayır!

Başı 1. sayfada
yıyor. O, topraklarımızın "Arap ülkelerine", "Ortadoğuya" yönelik bir saldırı merkezi haline getirilmesinden, NATO'ya karşı olmayanların bile duyduğu haklı kaygıyı dile getiriyor. Gerçekten, cuntanın körlemesine Amerikan dümen suyunda politikası, Türkiye'yi İslam ülkeleri ile karşı karşıya getiriyor. Bugün kimi gerici Arap rejimleri bile, bu lanetli "Çevik Güçler"i cüzzamlı gibi sınırlarından içeri sokmuyorlar. Cuntanın ülkemizi sürüklediği yol, Enver Sedat'ın Mısır'ı sürüklediği yolun aynıdır. Bu yol Türkiye'yi, İsrail siyonistleri ve Amerikan emperyalistleri ile başbaşa, dünyada ve bölgede yapyalınız kalmaya götürür.

"Çevik Güçler", İslam ülkelerinin yanı sıra komşumuz Sovyetler Birliği'ni de tehdit ediyor. İki bloku karşı karşıya getirmek gibi, son derece ciddi bir tehlike yaratıyor. Öte yandan cuntanın vereceği 10 yeni üs, hem "Çevik Güçler"e atlama tahtası olacak, hem de ABD'nin uğursuz orta menzilli atom roketlerine Batı Avrupa'dan sonra Anadolu'nun da kapılarını açacak; bu roketler taşıyabilen B52'lere iniş pisti sağlayacak... Bu üsler uluslararası güç dengesini ciddi biçimde tehdit ediyor. Amerika'nın ve NATO'nun saldırı üslerinin, atom depolarının yurdumuzun güvenliği için yarattığı büyük tehlikeyi, bunlar kat kat artırıyorlar.

NATO patronları, Reagan kliği, NATO etki alanını Asya, Afrika ve Latin Amerika'ya da yaymak hedefi güdüyorlar!"Çevik Güçler" bu hedefe hizmet ediyor. Oysa Sovyetler Birliği, Varşova Antlaşması ülkeleri ise tam tersine, askersel blokların daha da yayılmasına, çatışmanın daha da keskinleşmesine karşı çıkıyorlar. Brejnev yoldaş 20 Eylül'de, "NATO ve Varşova Antlaşması yönetim organlarının, bu bağlaşıklıkların eylem alanlarını Asya, Afrika ve Latin Amerika'ya yay-

mayacaklarını karşılıklı açıklamalarını" önerdi. Bu girişim, Reagan'ın yayılmacı politikasını "Sovyet tehdidi" masalı arkasında gizleme çabasını bir kez daha açığa çıkarıyor. Ülkemizi lanetli "Çevik Güçler"İN, uğursuz "Orta menzilli"lerin belasından korumak, kurtarmak isteyen her yurttaş, yükseltmelidir sesini: "Sovyet tehdidini öne sürenler, Sovyet önerisine ne yanıt veriyorlar?" diye sormalıdır.

Amerikan mandacıları, vatan satıcıları bugün yurdumuza ancak sömürgelere yaraşır bir dış politikayı da-

yatabiliyorlar. Çünkü onbinlerce yurtsever zindanlarda. Cunta şimdi bu vatan hainlerine meydan daha da boş bırakmak için, anti-demokratik anayasasını dayatıyor. Meydan bunlara bırakılmaz.

"Ulusal çıkarlar, yurdun güvenliği Amerikan çıkarlarına kurban edilmesin", diyen, "ulusal onur ayaklar altına alınmasın" diyen her yurttaş, "Çevik Güçler"e, "Orta menzilli atom roketlerine" karşı, birlikte savaşımı yükseltmelidir.

İlhan DERİN

Doğru söz

Dışişleri ve Savunma Bakanları bir süre önce "Çevik Güçlere üs verilmeyecek" türünden sözler ederdiler. Şimdi ise artık şu gerçek NATO yetkililerinin bile açıklamalarıyla ortaya çıktı: Meğer onlar bu sözleri ederken, bir yandan da Türkiye'de 10 havaalanı "Çevik Güçler" için genişletilmiş! TKP, baştan beri demokrasi güçlerini bu konuda da cunta yönetiminin iki yüzünlüğüne karşı uyardı. Yalanlarını daha ilk günden yüzlerine vurduğumuz için mi öfkeleniyor Evren komünistlere?

- ABD basını, Türkiye'nin "Erken Müdahale Güçleri" (Çevik Güçler) için ideal konumda olduğundan söz ediyor. - Atılım, Aralık 1980

- (SSCB'nin) barış önerileri... ABD "Çevik Güçleri"nin topraklarımızda üslenmesine...boyun eğmek istemeyen her yurtsever için güç kaynağı oluyor. - Atılım, Nisan 1981

- Bu çevreler... ülke toprakları

üzerinde "Çevik Kuvvetler"e üs verilmesini sağlamak için ortam hazırlıyor. -TKP MK Bildirisi, Haziran 1981

- Amacı, halkın dikkatini,.. kapıyı ilerde "Çevik Kuvvetler"e açacak olan anlaşmalardan uzaklaştırmaktır. -TKP MK Bildirisi, Aralık 1981

- ABD "Çevik Kuvvetleri"nin Türkiye'nin doğusunda yeni üs edinmesi konusunda anlaşma bağlandı. -Atılım, Haziran 1982

- Cuntanın İsrail'i protesto etmesi, ülkemiz topraklarını... saldırı birliklerine açmasıyla nasıl bağlaşıp? ABD "Çevik Kuvvetleri", şimdi İsrail'in saldırdığı Arap halklarına yönelik değil midir? -TKP MK Açıklaması, Haziran 1982

-Amerikan "Çevik Kuvvetleri"ne geçit vermemek için, cunta anayasasına Hayır!-TKP MK Bildirisi, Ağustos 1982

YİĞİNLARIN İÇİNDE

Grev

Cunta rejiminin çetin koşullarına karşın, bir hafta grev yaptı işçiler. Ekimin ikinci haftasında, İstanbul'da özel sektöre ait bir fabrikada, işi bırakarak ödenmeyen ücretlerini söke söke aldılar.

12 Eylül'den bu yana patron ücretleri zamanında ödemez olmuştu. Cunta yönetimi, işçi düşmanı, sendika düşmanı politikasıyla patrona cesaret veriyordu. İşçiler başvurdukları Bölge Çalışma Müdürlüğü'nden şu yanıtı almışlardı: "Sordunuz mu patronunuza, parası var mı ki, ücretlerinizi istiyorsunuz?" İşletmenin işçiye olduğu gibi küçük imalatçıya da milyonlarca borcu vardı. Ama işçiye ve küçük üreticiye verecek parası olmayan patron, bir yandan da Anadolu'da yeni bir fabrika açmıştı!

Sonunda Ekimin 2. haftasında ücretlerin yine zamanında verilmemesi bardağı taşıran son damla oldu: 4 aydan beri ikramiyeler de ödenmemişti. Tahsil yardımları da verilmemişti. "Paramız verilmezse, çalışmayız" diyen işçiler üretimi durdular. İşletme, önce 2500, daha sonra da 5000 Lira teklif edip, işçiyi avutmayı denedi. Ama işçiler kararlıydı. Hafta sonunun ardından, pazartesi günü işçiler yetkililerin karşısına çıkıp, istemlerini bildirdiler: Ücretlerin, ikramiyelerin, tahsil paralarının ve patronun halâ yürürlüğe koymamakta direndiği toplu sözleşme zamlarının ödenmesi! İşletmenin şefleri cuntayla, asker çağırma tehdit ettiler. "Hiç değilse çalışmasanız da makinelerin başında durun" dediler. İşçiler, ne tehditlere, ne de yumuşatma manevralarına pabuç bırakmadılar. Grev hafta sonuna dek sürdü ve ancak ücretlerin ödenmesinden sonra sona erdi.

Şeflerin grev boyunca "ele başı" arama çabaları, tümüyle boşa çıktı. Çünkü işçilerin tümü de, "Üretimi birlikte durdurduk. Bu direniş eşit biçimde, hepimizin ortak malı" diyorlardı. Sonuna kadar tam bir birlik örneği verdi işçiler.

Aysel Ç - İstanbul

● Halktan korkuyorlar

Cuntabaşı, propaganda gezilerinde hem zorbalığı hem de halka yaltaklanmayı birlikte yürütmeye çabaladı. Sonuçta ortaya "Sevgili hemşerilerim ezirim sizi" türü söylevler çıktı.

Evren halkın ekonomik durumundan, 24 Ocakçı politikayla ekonominin dibini kazıyıp, nasıl yerli ve yabancı tekellere yağmalattıklarından söz etmedi. ABD'ne, "Çevik Güçlere" verdikleri yeni üslerin de sözünü etmedi... O, her gittiği yerde bir karabasanla boğuştu: işçi sınıfının politikasıyla; demokrasi güçlerinin birliği politikasıyla...Kaç yerde halkın TKP'ne kulak verdiğini dile getirmek zorunda kaldı! Onlar halkın birliğinden korkuyorlar!

MİLİTANLARDAN

Ulusal Demokratik bir anayasa için

İstanbul ve çevresinde DİSK'li, Türk-İş'li işçiler ve İlerici demokratlar cunta anayasasına karşı bildiri dağıttı. Bildiri, bu anayasanın halkın, işçinin, emekçinin değil, sömürücülerin, parabalalarının çıkarlarını savunduğunu örnekleriyle kanıtıyor, ve halkımıza şöyle sesleniyor:

"Sendikal hakları yok edilen, ikramiyesi, yakacak parası verilmeyen işçiler, sürgünlerle karşı karşıya olanlar. Oy hakkı tanınmayan gençler. İflas eşliğine gelen esnaf ve sanatkarlar. Ulusal onuru ayaklar altına alınanlar. Nükleer bir savaşta yok olmak istemeyenler! Cunta anayasasına ve onun cumhurbaşkanına HAYIR kampanyasına aktif katılalım.

Anayasa referandumunda özgürcü oy kullanma ortamı için savaşalım. Cunta anayasasına ak oy vermeyelim.

İşsize iş, işçiye insanca yaşam sağlayacak bir ücret, tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı için!.. İşçi sınıfımıza politik örgütlenme hakkı için!.. 18 yaşındaki gençlere oy hakkı, parasız eğitim için!.. Ulusal bağımsızlık ve barış için birliğimizi pekiştirelim!"

Yabancı düşmanlığına karşı birlik

Yeni CDU-CSU hükümeti yabancı işçilerin burada kalmasını iyice güçleştirme, aileleri "Türkiye'de birleştirme" politikasını açıkladı. Cuntanın Başbakanı Ulusu, Çalışma Bakanı Esener, Sosyal İşler Bakanı Şide, birbiri ardına, buradaki işçilere "te-laşlanmayın, birşey yok" yollu demeçler verip durdular. Bizi, akılları sıra yatıştırmaya çalıştılar. Bizi el kapılarına mahkum edenlerden, "döviz içeri-işçi dışarı" diyenlerden zaten başka birşey beklemiyorduk. Onlar, FAC'deki 2 milyona yakın işçinin, çocuklarının geleceğiyle oynamasını fazla ses çıkartmadan geçiştirmeye çalışıyorlar. Bence bu geçiştirme politikasının bir nedeni de FAC'nin yeni gerici hükümetinde, kendilerine Reagan'dan sonra ikinci bir' bağlaşıklık görmelerinde yatıyor. Niçin olmasın? Kohl hükümeti, "FAC'nin varoluşu nedeni ABD ile bağımlılığıdır" diyor. Türkiye'deki cunta da, politikasını gittikçe daha fazla ABD'ne bağlamıyor mu? İki de Reagan yönetiminin harpçi serüvenleri-ne alet olmaya hevesli değil mi? İki de aynı yolun yolcusu.

CDU-CSU hükümetinin gelmesiyle, buradaki sendikalar konfederasyonu DGB de, işsizliğe, sosyal hakların kısılmasına, yabancı düşmanlığına, silahlanma politikasına karşı gösteriler, mitingler örgütleyor. Türkiye'li-ler bu gösterilere en aktif katılan gruplar arasında yer alıyorlar.

CDU-CSU hükümeti, ABD'nin Av-

rupa'ya yeni orta merzilli roketler yerleştirme plânına dünden teşne. Bu silahlanma politikasını, işsizliği arttırma, yabancı düşmanlığını körükleme, FAC'deki tüm çalışanların haklarını daha da kısıtlama pahasına yapmak istiyor. CDU-CSU hükümetinin silahlanmayı arttırma politikasının karşısındaki en büyük engel, başını Alman komünistlerinin, sosyal-demokratlarının, barışseverlerinin çektiği, barış ve silahsızlanma hareketi. Bu harekete, Alman ve öteki yabancılarla omuz omuza katılmak, yabancı düşmanlığından canı yanan biz Türkiye'li-lerin de çıkarı gereği.

Karşımızda, şimdi, CDU-CSU hükümetinin Reagan yönetimiyle kolkola girmiş silahlanma politikası var. Karşımızda, bu politikanın yol açtığı, sosyal ve ekonomik haklarımızın kısıtlanması, işten atılma var. Karşımızda Alman tekellerinin işlerini kolaylaştırmak için körükledikleri yabancı düşmanlığı var. Ve de karşımızda, silahlanmaya karşı olmadığı için, yabancı düşmanlığına da boyun eğen cuntanın politikası var. Bunlar, hangi politik görüşten olursa olsun, bütün Türkiye'li emekçileri hedef alıyor. Bu, faşistler dışında bütün Türkiye'li-lerin, yabancı düşmanlığına karşı, sosyal ve ekonomik haklar için, silahlanma ve roketlere karşı, cunta yönetiminin Alman tekellerinden yana politikasına karşı birleşmelerini zorunlu kılıyor.

Hüsamettin M., Frankfurt M.

TKP'nin Sesine kulak ver!

Hergün saat 5'de 25 m, 11820 kHz Saat 7, 9, 11, 13, 17, 19'da 31 m, 9585 kHz, Saat 21, 23, 1'de 49 m, 6200 kHz
Pazar günleri bunlara ek olarak saat 15'de 31 m 9585 kHz

Bizim Radyo'yu dinle, dinlet!

Pazar günleri dışında saat 6'da 25 m, 11820 kHz Hergün saat 8, 10, 12, 14, 18'de 31, 3 m 9585 kHz, saat 20, 22, 24'de 48,4 m 6200 kHz
Ek olarak, Pazar günleri saat 6 ve 16'da 31,3 m 9585 kHz
Ayrıca hergün saat 8, 13, 15, 17.45'de 31,58 m 9500 kHz, saat 20.40, 23 ve 23.30'da 50,70 m 5915 kHz

Terör kime yarıyor?

...Gazetelerde Ali İhsan Özgür'ün katili, faşist bozkurtların İstanbul'da şefi olan Kazım Ayaydın'ın beraat ettiği haberi çıktı. Ali İhsan'ın, onunla yıllarca omuz omuza savaş vermiş bir arkadaşıyım. O gün o, "Savaş Yolu'nun çıkacağına resmi bildirimini yapmaya gitmişti. İşçi sınıfının sesini duyuracak bir dergi çıkaracaktı yurdumuzda; onun coşkusuyla doluydu. O gün kurşunladı sınıf düşmanı Ali İhsan'ı. Faşist terörün kurbanı yüzlerce, binlerce Ali İhsan'lar var. Kahpe bozkurtların, MHP'li-lerin kurşunlarıyla sakat kalan insanları, onların ve ölenlerin yakınlarını, tanıdıklarını cunta, gericilik nasıl inandıracak "terörün soldan kaynaklandığı" yalanına?..

Evren televizyondan, hâlâ dehşet ticareti yapıyor, 12 Eylül öncesi terörü hatırlatıp, anayasasını geçirmeye çalışıyor. Bir yandan da cunta "Ermeni terörü"nü öne çıkarıyor. Varlığına gerekçe olarak şimdi de bunu gösteriyor. Bunlar neyi kanıtlıyor? Cunta terörsüz edemez! Hava gibi, su gibi gerekli cuntaya. Ama faşist terör, ama "Ermeni terörü..."

Amerikancı SİSAV'ın İstanbul'da toplantısı yapıldı. Toplanan CIA ajanları, "terörün Sovyetler Birliği'nden kaynaklandığı" yalanını yinelediler. Ve bunu sözümlerine iki gerekçe dayandırdılar: "1. Terör, Türkiye devletini içten zayıflatıp yıkmayı amaçlıyordu; 2. Sovyetler Birliği terörle Türkiye'nin (sözüm yabana) dostlarıyla (yani ABD'yle!) arasını açmayı amaçlıyordu" dediler.

Oysa gerçekler ortadadır: 1. Terörizm, bağımlı kapitalizmin devletini, gerici, militarist, halk düşmanı rejimi zayıflatmadı, güçlendirdi: İşte cunta diktası. Ve onun terörizm korkutmacısıyla dayatmaya çalıştığı anayasa... 2. Terör Türkiye'deki Amerikan emperyalizminin onun işbirlikçisi, uşağı, yurt düşmanlarının konularını zayıflatmadı güçlendirdi: İşte Amerikan çıkartmaları, "Çevik Güçler"e, B-52'lere verilen üsler...

Bir kez daha ortaya çıkıyor. "Sovyet tehdidi" yalanı en başta Amerikan işgalini, gericiliğin konularını gözlemeye yarıyor. İlericiler, devrimciler, terörizmin devrimcileri değil, gericiliği güçlendirdiğini, halkın gücünü zayıflattığını her zaman söylediler. Terörizmin kaynağını arayan, şunu sormalı kendine: Terörizm kime yaradı? Devrimcilere mi? Hayır! Yurdumuzda terörden yalnızca Amerikan emperyalizmi ve gericilik yararlandı. Öyleyse terörün arkasındaki karanlık güçleri de bunların arasında aramak gerek!..

Hüseyin K., İstanbul